

Kirkegården anno 2050.

Hvilke faktorer øver indflydelse på antallet af begravelsespladser, og hvordan anvendes moderne teknologi til beregning af kirkegårdens størrelse.

Foredrag på Foreningen for Kirkegårdskulturs årsmøde 9/6 1980 i Holbæk.

Af Børge Grøn-Iversen, formand for Risbjerg kirkegårds bestyrelse og Fl. Abildgård, rådgivende statistiker.

Jeg vil gerne sige tak til foreningens bestyrelse for indbydelsen til at give Dem og offentligheden en indføring i de problemer, som Risbjerg kirkegård i Hvidovre har haft med hensyn til kirkegårdens størrelse - og i den måde, som vi har forsøgt at løse problemerne på. - Problemer vil jeg gætte på, vi har fælles med mange andre kirkegårde i landet - jeg vil derimod gætte på, at ingen andre hidtil har anvendt samme løsningsmodel.

For at man skal kunne følge med i projektet, må jeg først give Dem den baggrund, som var udgangspunktet i Risbjerg kirkegårdsbestyrelse.

Da man i Hvidovre kommune i begyndelsen af halvtredserne udlagde et areal til en fremtidig Risbjerg kirkegård, var man klar over, at den gamle Hvidovre landsbykirkegård efterhånden ville blive for lille, men man troede samtidig, at det ville vare mange, mange år, før det blev aktuelt. Men da ledig jord i Hvidovre snart ville blive en mangelvare, udlagde man et areal på 24 tdr. land til fremtidig kirkegård. Man indgik samtidig med salget af jorden til menighedsrådene en aftale med Kolonihaveforbundet om et lejemål for 25 år for 2/3 af arealet. Dette lejemål ville altså udløbe i efteråret 1980. Den sidste trediedel af arealet - ca. 8 tdr. land - blev anlagt som kirkegård i begyndelsen af tresserne og taget i brug i 1965. Risbjerg kirkegård er en moderne kirkegård med mange muligheder for at vælge forskellige gravstestyper både for kiste- og urnegravstedsteder. Det skal nævnes, at der blev udarbejdet en samlet plan for alle 24 tdr. land, selv om der i første omgang kun blev anlagt en trediedel.

Allerede i begyndelsen af halvfjerdserne, begyndte kirkegårdsbestyrelsen, som består af medlemmer fra alle fire menighedsråd i kommunen, at overveje, om det ville blive nødvendigt at opsiges lejemålet med haveforeningen til 1980 for at påbegynde kirkegårdsudvidelsen. Omvendt fik man henvendelse fra haveforeningens bestyrelse, der naturligvis ønskede lejemålet forlænget - med håb om, at der aldrig ville blive behov for området til kirkegård. Og det er jo meget forståeligt, at man kommer til at holde af en sådan lille have, ja, det bliver for mange mennesker en ikke uvæsentlig del af livet.

Da vi begyndte at arbejde med spørgsmålet, var det første vi kiggede i: gældende lovgivning for kirkegårde.

I anordning om kirkegårde af 20 april 1953 (der så vidt vides er en forlængelse af en meget ældre lov, hvad angår dette emne) hedder i § 11:

Ved beregning af størrelsen af det areal, der skal inddrages til kirkegård, vil vejledning kunne fås ved at multiplicere den normale størrelse af en gravplads med gennemsnittet af dødsfald i de sidste 10 år inden for den befolkning, for hvilken kirkegården skal anlægges, og det antal år, hvori gravene skal henligge urørt (fredningstiden). Det udfundne areal må herefter forøges med fornøden plads til veje, gange, bygninger, beplantninger m.v., ligesom der må tages hensyn til fornyelser af gravsteder udover fredningstiden og til befolkningens vækst, eventuelt også til, at der i enkelte år, f.eks. efter epidemier, kan blive brug for et større antal gravpladser end sædvanligt.

Dette er den sparsomme vejledning, som menighedsråd eller kirkegårdsbestyrelse (og evt. andre myndigheder) har ved planlægning af kirkegårde eller udvidelse af samme. Dette betød vel heller ikke så meget i tidligere tider, hvor der som regel var jord nok - også lige rundt om kirkegården, og hvor befolkningens bevægelser var relativt små. Men i vor tid, hvor jord er en mangelvare og noget meget dyrt, hvor befolkningen koncentrerer mere i nye områder, er sagen ikke så enkel.

Kirkegårdsbestyrelsen begyndte derfor at indsamle forskelligt statistisk materiale og befolkningsprognoser m.v. i forsøg på at beregne, hvor længe den nuværende gravpladskapacitet ville være tilstrækkelig. I den forbindelse skal det siges, at kirkegårdsbestyrelsen havde den absolutte opfattelse, at man ikke skulle opsigte kolonihaverne, før det var nødvendigt, dels af almindelige menneskelige hensyn, dels for at undgå den voldsomme offentlige kritik, som man mange steder har været udsat for, når man har ladet et kolonihaveområde rydde og ligge ubenyttet hen i årevis før en ny anvendelse blev aktuel. Omvendt skulle man også skele til de store anlægsudgifter, der er forbundet med etablering af et kirkegårdsområde, samt bedømme hvor mange år, der vil skulle anvendes til anlægning, herunder dræning, kloakering, veje m.v., samt hvor mange år, der ville være nødvendig til rent bevoksningsmæssig modning.

Kirkegårdsbestyrelsen gik som sagt i gang med at indsamle en række oplysninger om dødsfaldsstatistik, begravelsesform, befolkningsprognoser m.v. - alt sammenholdt med udviklingen på Risbjerg kirkegård og den tilbageværende kapacitet. Det blev faktisk mange faktorer, som der skulle tages hensyn til:

- Antal dødsfald år for år i kirkegårdens område.
- Hvor mange af disse, der skal begraves på Risbjerg kirkegård.
- Hvor mange urner henholdsvis kistebeverages.
- Hvor mange af disse to kategorier begraves i fællesgrav.
- Hvilke gravstedsstørrelser vælges.
- Hvor længe bliver et gravsted fornyet.
- Hvor stort antal begraves i eksisterende grave henholdsvis nye grave.

Med hensyn til de to første faktorer, blev sagen vanskeliggjort af, at Hvidovre kirkegård, som tidligere havde været den eneste kirkegård efterhånden kun ville modtage egne sognebørn, samt at Avedøre sogn var kommet til Hvidovre kommune ved kommunesammenlægningen og dermed skulle afvikle tilhørsforholdet til Brøndbyøster kirkegård.

Det varede ikke ret længe, før vi fandt ud af, at opgaven var overordentlig vanskelig, og at det faktisk var umuligt for os at overskue sammenhængen i forskellige faktorer. I denne forbindelse var udviklingen i begravelsesform/kiste-/urne samt fællesgrave meget afgørende faktorer.

Vi besluttede derfor at søge bistand. Først henvendte vi os til kirkeministeriet, der kun kunne henvise til gældende lov samt til en af konsulenterne på området. Konsulenten kunne ikke yde bistand i denne sag, hvilket er forståeligt. Derfor henvendte vi os til en rådgivende statistiker - den første man møder i telefonbogen med bogstavet A, nemlig Flemming Abildgård. Abildgård (og hans medarbejder) var straks meget positiv overfor opgaven og blev hurtigt klar over, at der var tale om et problem ud over det sædvanlige. I det følgende vil Fl. Abildgård redegøre for,

hvordan man teknisk greb sagen an. I første fase blev problemet beskrevet og der blev opstillet et budget. I anden fase blev projektet bearbejdet og der blev udarbejdet rapport. Jeg skal tilføje, at kirkegårdsbestyrelsen under hele arbejdsperioden var inddraget i projektet med at besvare spørgsmål, fremskaffe data, træffe beslutninger om dette og hint.

Jeg vil nu overlade arenaen til Fl. Abildgård, - bagefter vil jeg kort komme tilbage og fortælle, hvordan vi anvendte undersøgelsen, økonomien, samt hvordan vi har besluttet at følge sagen op.

Referat af rådgivende statistiker Fl. Abildgård: Statistisk vurdering af det fremtidige behov for begravelsesplads på Risbjerg kirkegård. Problemstillingen.

I 1977 rekvirerede Risbjerg kirkegårdsbestyrelse en undersøgelse om udviklingstendenser til brug for overvejelser om fremtidige arealdispositioner.

Projektet blev startet med at udarbejde en beregningsmodel for køb og hjemfald af grave, antal døde i kirkegårdens modtagelsesområde og hvorledes forholdet er mellem urne- og kistebegravelse og anvendelse af de forskellige gravstedstyper. Grundlaget for disse bedømmelser var en fra Danmarks Statistik indkøbt prognose i tre versioner for befolkningens bevægelser for Risbjerg og Hvidovre kirkegårdes modtageområder.

Den hidtige udvikling i begravelsesforholdene blev brugt i beregningsmodellen til at udarbejde en prognose, der år for år gennem 75 år giver antallet af begravelsesbelastninger. Endvidere er der lavet beregninger med ændringer i op- og nedadgående retning af de forskellige data.

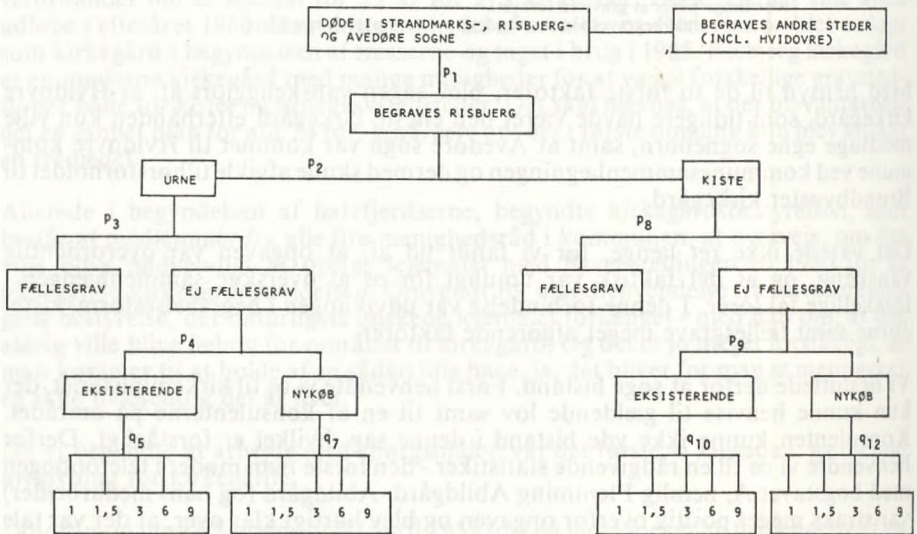

Fig. 1. Skematisk oversigt over beregningsgang.

Beregningsmodellen.

Beregningsmodellens opgave er ved hvert års udgang at bestemme, hvorledes benyttelsen af gravstederne har ændret sig i løbet af året. Det er hjemfaldne gravsteder, af hvilke den udtager, de der føres videre ved fornyelse, og resten udgår, der er fastlagt forskellige værdier for de forskellige gravstedstyper (q_0). Begravelserne beregnes som det vises i figur 1 efter de muligheder, der er for proceduren. Først beregnes efter befolkningsprognosen det antal døde, der vil blive begravet på Risbjerg kirkegård (p_2). En vis del heraf vælger urnebegravelse (p_2), de andre bliver kistebegravelse. Urnerne deles i de, der bliver nedsat i fællesgrav (p_3) og de andre fordeles på urnegrave og kistegrave af forskellig størrelse, der er i brug (q_5), eller i nykøbt gravsted også fordelt på urnegrave og kistegrave af forskellig størrelse (q_7). Kistebegravelserne kan også vælge mellem fællesgrav (p_8) eller enkeltgravsted (p_9), der deles op i eksisterende gravsteder af forskellig størrelse (q_{10}) eller nykøbt gravsted også fordelt på forskellig størrelse (q_{12}).

Befolkningsprognoser.

Beregningerne er udført på de tre alternative befolkningsprognoser leveret af Danmarks Statistik. En standardprognose er udarbejdet ud fra det befolkningstal, som Hovedstadsrådet har fastlagt for Hvidovre kommune fra 1992: 49.143 indbyggere. Mellem 1977 og 1992 er udviklingen fastlagt efter forventet nybyggeri og en forudset nedgang i antal beboere pr. bolig. Fra 1992 regnes kommunen for fuldt udbygget, og derefter fastholdes folketallet resten af perioden. Derefter er befolkningstallet fordelt for Risbjerg og Hvidovre kirkegårdes modtagerområde (Fig. 2.1) midterste kurve I.

Antallet af døde år for år er beregnet ved hjælp af Danmarks Statistiks standardprocedure på ovenfor beregnede befolkning i Risbjergs modtageområde. Der er ved beregningerne antaget at fødselshyppigheden vil fortsætte, som den var i Hvidovre kommune i 1973-76, og at dødeligheden vil være den gennemsnitlige for hele landet eksklusiv Københavns kommune i årene 1974-75. Figur 2.2, midterste kurve I.

For at påvise følsomheden for afvigelser fra de valgte forudsætninger, er der udarbejdet en maksimal- og en minimalprognose. I maksimalprognosen er der ikke taget nedgang i beboere pr. bolig, dødeligheden er forøget med 10% og fødselshyp

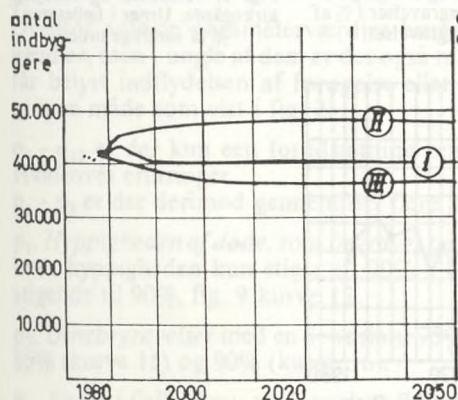

Fig. 2.1. Antaget befolkningsudvikling i Strandmark, Risbjerg og Avedøre sogne.

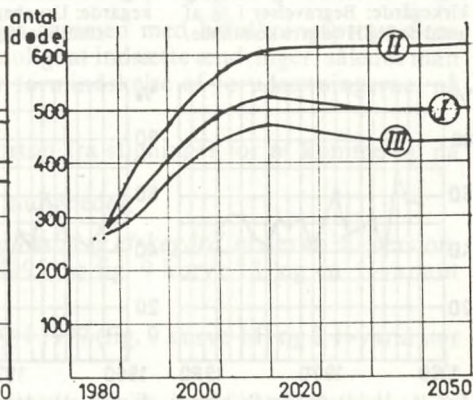

Fig. 2.2. Beregnet antal døde i Strandmark, Risbjerg og Avedøre sogne.

pigheden formindsket med 10% (kurve II). Omvendt er minimalprognosens fødselshyppighed øget med 10% og dødeligheden med 10% (kurve III). resultatet bliver et antal døde mellem 400-600 pr. år.

Baggrundsdata.

For at fastsætte de tal, der skal styre beregningsarbejdet, måtte der indsamles oplysninger dels på Hvidovre kirkegård og dels på begge kirkegårde. De forskellige data er forsynet med det kendingsbogstav og nr., der er brugt i fig. 1 og fortsat vil blive brugt i forløbet.

q₀. *Fornyelse af gravsteder.* Materialet stammer fra Hvidovre kgd., da Risbjerg er så ny. Statistikken blev delt op på gravstedsstørrelse, så man kunne beslutte sig for at bruge følgende: 1 m² 50%, 3 m² 35%, 6 m² 50% og 9 m² 70% fornyelsesprocenter.

p₁. *Hyppighed af døde,* som begravnes på Risbjerg kirkegård. I fig. 3 ses den samlede kommunes tal, Risbjerg har i øjeblikket kun 50%, mens Hvidovre har 80%, derfor begyndes med 50% og stiger til 80% i 1995 og fremefter.

p₂. *Hyppighed af begravelse som urne.* Fig. 4. Der bruges her den aktuelle 80% ved beregningen.

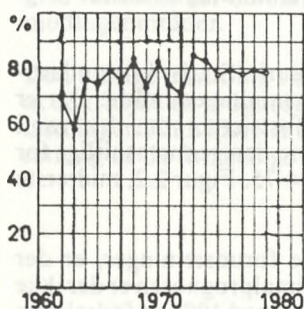

Fig. 3. Hvidovre og Risbjerg kirkegårde: Begravelse i % af antal døde i Hvidovre kommune.

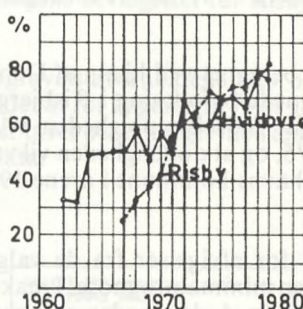

Fig. 4. Hvidovre og Risbjerg kirkegårde: Urnebegravelse i % af samtlige begravelse.

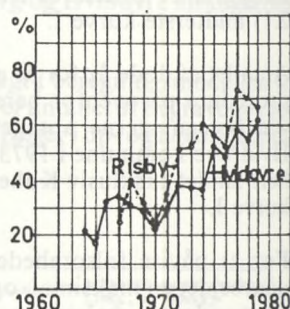

Fig. 5. Hvidovre og Risbjerg kirkegårde: Urner i fællesgrav i % af samtlige urner.

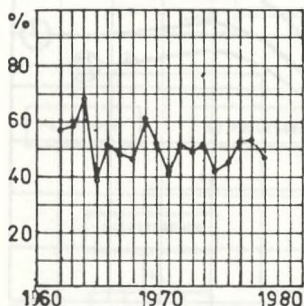

Fig. 6. Hvidovre og Risbjerg kirkegårde: Urnebegravelse i eksisterende grave i % af urner, som begravnes uden for fællesgrav.

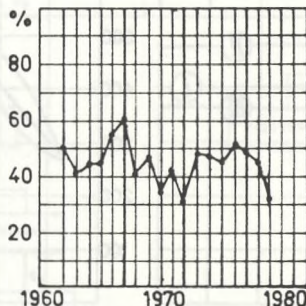

Fig. 8. Hvidovre og Risbjerg kirkegårde: Kistebegravelse i eksisterende grave i % af kister som begravnes uden for fællesgrav.

p₃. *Hyppighed af nedsættelse i fællesgrav.* Fig. 5. Med den stigende tendens som udgangspunkt valgte man 65% til start, stigende til 80% i 1987.

p₄. *Nedsættelse af urner i eksisterende gravsteder.* Fig. 6. Her er nok tale om faldende tendens, men det kan skyldes, at Risbjerg endnu kun har 25%, mens Hvidovre ligger noget over 50%, derfor begyndes med 25% og stiger til 50% i 1987.

q₅. *Urnedesættelse i eksisterende gravsteder fordelt på gravstedsstørrelse.* Tabel 7. Her fastsattes: 75% i 1 m², 00% i 1,5 m², 10% i 3 m², 15% i 6 m² og 00% i 9 m².

q₇. *Urnedesættelse i nykøbte grave fordelt på gravstedsstørrelse.* Tabel 7. Her regnes kun med nedsættelser i 1 m², altså 100%.

p₈. *Kister i fællesgrav.* Tabel 7. Da der kun er nedsat 1 kiste på denne plads, ses der bort fra denne begravelsesmåde.

	År		Gravstedsstørrelser, m ²					Ialt
			1	1,5	3	6	9	
Urnebegravelse i eksisterende grave	1965-77	stk.	45		7	9	1	62
		%	73	0	11	15	2	101
Urnebegravelse i nye grave	1965-77	stk.	269		1	3		273
		%	99	0	0	1		100
Kistebegravelse i eksisterende grave	1965-77	stk.			4	29	3	36
		%		0	11	81	8	100
Kistebegravelse i nye grave	1965-71	stk.		44	62	121	14	241
		%		18	26	50	6	100
	1972-77	stk.		13	44	98	3	158
		%		8	28	62	2	100
Fornyelse af gravsteder, Hvidovre	Hjemfaldne Fornyset Fornyset	stk.	60		103	102	10	275
		stk.	25		34	49	7	125
		%	58		33	48	70	

p₉. *Kister i eksisterende gravsteder.* Fig. 8. Gennemsnit er her omkring 45%, men kun 15-20% på Risbjerg, så der begyndes med 20% stigende til 45% fra 1997.

q₁₀. *Kistebegravelse i eksisterende gravsteder fordelt på gravstedsstørrelser.* Tabel 7. Fordeles med 10% på 3 m², 80% på 6 m² og 10% på 9 m².

Belastningsberegningerne.

Ovenfor anførte parameterværdier bruges sammen med befolkningsprognosens værdier, men i nogle af dem er det også muligt at indsætte ændringer, således man får belyst indflydelsen af forøgelse eller formindskelse af forudsætningerne, på samme måde som vist i fig. 2.

p₄ - q₁₂ er der kun en forudsætning bortset fra stigninger for at komme op på Hvidovres erfaringer.

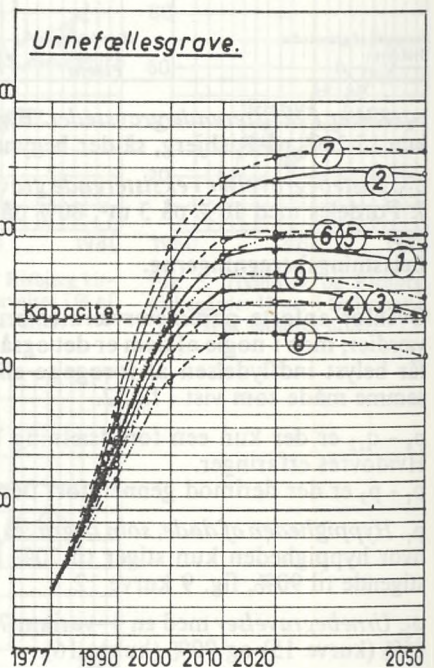
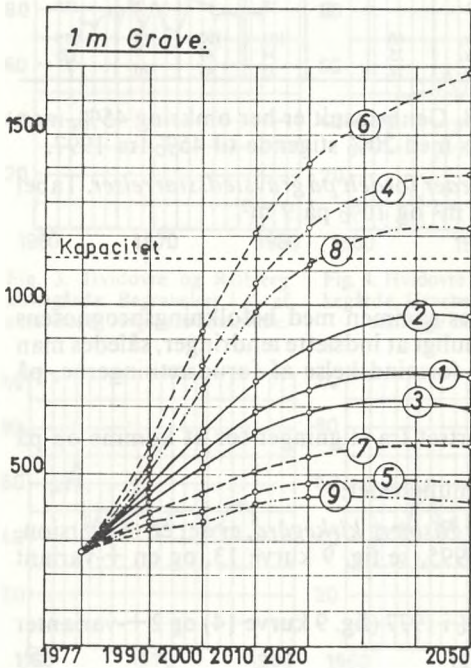
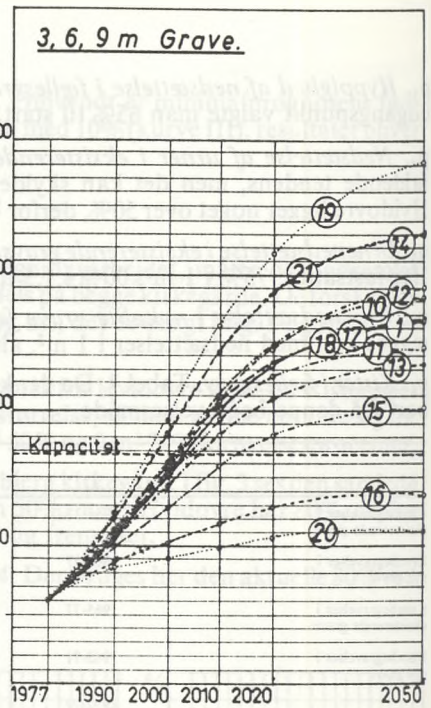
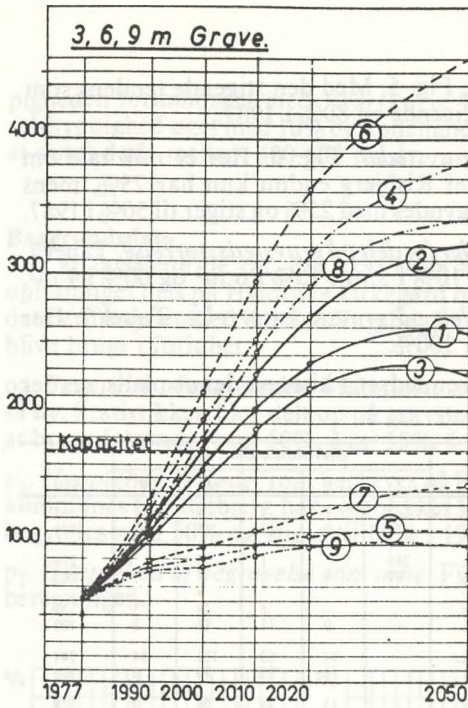
p₁ - p₃ er der derimod gennemført flere muligheder:

p₁. *Hyppigheden af døde, som begraves på Risbjerg kirkegård,* er der en ÷ - version, hvor hyppigheden kun stiger til 70% i 1995, se fig. 9 kurve 13, og en + - variant stigende til 90%, fig. 9 kurve 12.

p₂. *Urnebegravelse med en ÷ - variant 75% i 1977 (fig. 9 kurve 14) og 2 + - varianter 85% (kurve 15) og 90% (kurve 16).*

p₃. *Urner i fællesgrav,* en ÷ - variant 70% (kurve 18) og + - variant 85% (kurve 17).

q₀. *Fornyelse, ÷ - varianter: 1 m² 35%, 3 m² 25%, 6 m², 40% og 9 m² 60% (kurve 11). + - varianter: 1 m² 60%, 3 m² 45%, 6 m² 60% og 9 m² 80% (kurve 10).*

Forventet behov for forskellige gravstедstyper og -størrelser, samt beregnede begravelserbelastninger og følsomhedsberegninger

Startværdier for beregningerne er begravelsesstatus ultimo 1977 og gravsteder der kan tages i brug (begravelseskapaciteten):

	Antal benyttede gravsteder	Begravelseskapacitet
Urnefællesgrav	420	2376
Kistefællesgrav	1	40
1 m ² urnegrave	264	1138
Børnegrave	57	192
3, 6, 9 m ² -grave omregnet til 3 m ²	602	1769

Desuden er der reserveret 22 gravsteder til muslimbegravelser, som der er set bort fra i beregningerne.

Fig. 9 kurve 1 viser på grundlag af basisversionen det antal gravsteder, der er i brug 1990, 2000, 2010, 2020 og 2050.

Begravelseskapaciteten er indtegnet med punkteret linie, heraf ses, at under de valgte forudsætninger vil der være kistegrave nok til år 2000 og urnegrave nok i hele perioden.

Fig. 9's andre kurver gengiver de beregninger med $+$ - og $\div$ -varianter for befolkningsprognoser og sammen med $+$ - og $\div$ -variation i begravelsesadfærden. Kurve 2 er maksimum for befolkningsprognoses, og kurve 3 den tilsvarende minimums prognose.

Svarende til kurve 1 er kurve 5 med $+$ og kurve 5 med $\div$ i begravelsesadfærd, og til kurve 2 er kurve 6 med $+$ og kurve 7 med $\div$, samt til kurve 3 kurve 8 med $+$ og kurve 9 $\div$. Ikke alle kurverne er blevet stabile, men vil fortsætte stigningen efter 2050, de er mærket med $\times$. Skulle befolkningen ændre sig i opadgående retning og flere ønske at blive begravet på Risbjerg kirkegård, slipper kistegravene op mellem 1990 og 2000.

Kurverne 10-21 i den anden halvdel af fig. 9. viser en række følsomhedsbelastninger ved at ændre på fornyelsesfrekvenserne sammen med standardprognosen. Disse beregninger er kun gennemført for kistegrave. De ses som kurve 10 ($+$) og kurve 11 ($\div$). Ændring af hyppighed for begravelse i hjemmemodtagelsesområdet kurve 12 ($+$) og 13 ($\div$), ændring af antal nedsættelse af urner til 85% (kurve 15) og til 90% (kurve 16), og hensættelse i askefællesgrav med 70% ($\div$) kurve 18 og 85% ($+$) kurve 17.

Endvidere kurve 19 og 20 den samlede vurdering af q_0 , p_1 , p_2 , p_3 med henholdsvis $+$ - og $\div$ -varianter.

Endelig viser kurve 21 en modificering af parametrene p_4 - p_{12} , der har været konstante i alle de andre beregninger, således formindskes nedsættelsen af urner i eksisterende grave til 45% og hvad angår gravstedsstørrelsen, lægges flere urner over i kistegrave, dvs. 65% (mod 75%) i 1 m², 15% (mod 10%) i 3 m², 20% (mod 15%) i 6 m², og i nykøbte gravsteder tænker man sig også, der kan blive købt 3 m² grave til urner (5%), således at der går 95% i 1 m². På samme måde forskydning i retning af større kistegravsteder: eksisterende grave 5% mod 10% i 3 m², 80% (uændret) i 6 m² og 15% i 9 m² (mod 10%) og i nykøbte 1,5 m² 00%, 30% i 3 m² (uændret), 65% i 6 m² (mod 60%) og 5% i 9 m² (mod 00%).

Efter foredraget, der blev ledsaget af tabeller og figurer vist med overheadprojektor, fortsatte B. Grøn-Iversen.

Kirkegården anno 2050; emnet lyder måske lidt flot, men datamaskinen har altså været fodret med tal til beregning frem til år 2050, selv om det i første omgang er tal for de næste 10-20 år, vi har brug for i beslutningsprocessen. Men vi tror, der er skabt en beregningsmodel, som giver en langt større sikkerhed end nogen tidligere kendt.

Undersøgelsens samlede vurdering blev affattet således:

Rækken af alternative beregninger af den fremtidige begravelsesbelastning på Risbjerg kirkegård giver grundlag for følgende samlede vurdering:

- a. Der kan ikke ventes behov for gravpladser i 1990, som overstiger den nuværende kirkegårds kapacitet.
- b. Der kan inden for rammerne af de valgte beregningsforudsætninger opstå et behov for gravplads mellem år 1990 og 2000, som ikke kan dækkes inden for den nuværende kirkegårds kapacitet.
- c. Der må selv svarende til basis-beregningsvariantens forudsætninger for dødelighed og begravelsesadfærd ventes et behov for gravplads på længere sigt, som ikke kan dækkes inden for den nuværende kirkegårds kapacitet.

Alle de udførte beregninger bygger på den forudsætning, at Risbjerg kirkegård fremtidigt vil opretholde samme betjeningsgrad (p_1) inden for sit modtageområde, som i dag ydes af Risbjerg og Hvidovre under eet. Udskiftning af denne forudsætning med et krav om, at den samlede betjeningsgrad for de to kirkegårde skal opretholdes på det nuværende niveau vil formentlig reducere alle de beregnede begravelsesbelastninger for Risbjerg kirkegård mærkbart.

Kirkegårdsbestyrelsen nærer megen tillid til undersøgelsens resultat. Vi har jo også selv været med til at fastsætte de forskellige parameterverdier, hvilket indebærer en vis ekstra sikkerhed.

Vi regner med, at der skal anvendes op til 10 år til at forberede en helt ny kirkegårdsafdeling, hvis den skal nå at ligne noget.

Vi har derfor foreløbig indgået lejemaal med kolonihaverne i 5 år fra 1980-1985. Samtidig har vi besluttet at bygge videre på undersøgelsen i 1983 - altså efter en 5 års periode - så kender vi udviklingen i 5 år mere, og vi får fremskaffet nye befolkningssprognoser og dermed dødelighedsprognoser. Til den tid vil vi så vurdere, om vi yderligere kan forlænge lejemalet, eller om vi skal begynde at flytte hækken. Undersøgelsens omkostninger beløber sig til:

1. fase, hvor projektet blev fastlagt	kr. 15.000
2. fase, selve undersøgelsen, herunder udarbejdelse af EDB-programmet, EDB-kørsler og rapportskrivning	kr. 60.000
Befolkningsprognoser fra Danmarks statistik	kr. 8.300
I alt	kr. 83.300

Det er selvfølgelig en slags penge, men vi synes, de er givet godt ud, og vi tror andre vil kunne gøre brug af den samme model, samtidig med at vi føler os sikre på at handle rigtigt, når vi har udskudt investeringen af millionbeløb i mindst 5 år.

Vi er glade for at have givet en kort indføring i projektet her. Vi stiller gerne rapporten og evt. erfaringer til disposition.